

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Ν. Μπουλαξή

Κοινοποίηση

ΕΧΕ

Λεωφ. Αθηνών 110

104 42 Αθήνα

Υπόψη: Διευθύνοντος Συμβούλου, Καθ. Γ. Ιωάννου

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 547

Αθήνα, 20.12.2019

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί του εγκεκριμένου Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς (υπ' αριθμ. 1116/2018 απόφαση ΡΑΕ - ΦΕΚ Β' 5914/31.12.2018) και των Παραρτημάτων αυτού

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας αναγνωρίζει ότι έχει συντελεστεί μια σημαντική προσπάθεια διαμόρφωσης των βασικών κανόνων των νέων αγορών, προκειμένου αυτές να τεθούν σε λειτουργία το 2020. Παρόλα αυτά σημειώνουμε ότι εκκρεμούν σημαντικές ρυθμιστικές αποφάσεις που θα καθορίσουν την επιτυχημένη λειτουργία τους όπως (α) οι διαδικασίες παρακολούθησης αυτών με έμφαση στους μηχανισμούς εντοπισμού και στην ποινολόγηση αντί-ανταγωνιστικών συμπεριφορών, όπως λ.χ. περιπτώσεων συστηματικής υποβολής εντολών πώλησης κάτω του μεταβλητού κόστους των μονάδων παραγωγής, (β) ο καθορισμός του ποσοστού (Α%) με το οποίο ένας μεγάλος Προμηθευτής (Χ%) θα μπορεί να συμμετέχει υποβάλλοντας με προτεραιότητα στην Αγορά της Επόμενης Ημέρας τις ποσότητες ενέργειας μέσω ιδίων διμερών συμβολαίων ή προϊόντων από την Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά που συνάπτει και των οποίων επιθυμεί το φυσικό διακανονισμό, (γ) η ενσωμάτωση στους κανονισμούς της αγοράς της υφιστάμενης (στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας) μεθοδολογίας υπολογισμού του μεταβλητού κόστους των υδροηλεκτρικών μονάδων με στόχο την παρακολούθηση των εντολών πώλησης που υποβάλλονται στις αγορές, καθώς και (δ) η θέσπιση νέας μεθοδολογίας για την αποτύπωση της πραγματικής διαθέσιμης ισχύος των υδροηλεκτρικών μονάδων σε ημερήσια βάση.

Η θέσπιση των κανονισμών των αγορών αλλά και όλων των επί μέρους μεθοδολογιών και των τεχνικών αποφάσεων που τις εξειδικεύουν είναι ένα ιδιαίτερα σύνθετο εγχείρημα, το οποίο για

να καταλήξει σε ένα επιτυχημένο αποτέλεσμα θα πρέπει αφού θεσπιστεί νομοθετικά και κανονιστικά να δοκιμαστεί επαρκώς τεχνικά και χρονικά από την αγορά, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των ενεργειακών αγορών.

Η παρούσα δημόσια διαβούλευση της Αρχής επί του εγκεκριμένου Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς αναδεικνύει ακριβώς την πολυπλοκότητα της τελικής διαμόρφωσης των κανόνων των νέων αγορών με (α) την αναγκαιότητα προσθήκης νέων τεχνικών αποφάσεων που δεν είχαν προβλεφθεί, (β) την αναδιαμόρφωση παραμέτρων για την εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο που μεταβάλλεται συνεχώς και (γ) την επαναδιατύπωση ενοτήτων για τη διασφάλιση της συμβατότητας με τους άλλους Κανονισμούς της αγοράς που διαμορφώνονται. Ο ΕΣΑΗ επισημαίνει ότι όλο αυτό το εγχείρημα εκτελείται σε θεωρητική βάση και ότι όσο όλη η αγορά είναι υπό διαμόρφωση χωρίς την πρακτική εφαρμογή των κανόνων και των διεπαφών των αγορών, θα δημιουργούνται ανάγκες συνεχούς ρύθμισης των τεχνικών παραμέτρων, ώστε αφενός να διασφαλίζεται η ομαλή διεπαφή των αγορών και αφετέρου η ισότιμη και μη διακριτική συμμετοχή των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού.

Στο σημείο αυτό και πριν προβεί στην υποβολή των ειδικών παρατηρήσεών του, ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να αναγνωρίσει τη σημασία της δημοσίευσης της «Επιτελικής σύνοψης των προτεινόμενων τροποποιήσεων του Κανονισμού και των Παραρτημάτων του» από το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας. Χωρίς αυτό το κείμενο θα ήταν πολύ δύσκολος τόσο ο εντοπισμός των αλλαγών όσο και η κατανόηση της αναγκαιότητας αυτών. Με αυτόν τον τρόπο, θεωρούμε ότι το Χρηματιστήριο Ενέργειας κάνει ξεκάθαρη τη στόχευσή του για τη διαμόρφωση ανοιχτών αγορών με την τήρηση των αρχών της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού.

Ακολουθούν ανά Κεφάλαιο οι παρατηρήσεις του Συνδέσμου:

- 1) Κεφάλαιο 2: Η αντικατάσταση των όρων «Διοικητικά Οριζόμενη Ανώτατη/ Κατώτατη Τιμή Εντολών» με την «Ανώτατη/Κατώτατη Τιμή Εντολών» βρίσκει απόλυτα σύμφωνο τον ΕΣΑΗ, ο οποίος εξαρχής είχε τοποθετηθεί υπέρ της ελεύθερης διαμόρφωσης των τιμών των αγορών, ώστε να μπορούν να αντανakλούν κατ' ελάχιστον την αξία απώλειας φορτίου (Value of Lost Load, VoLL), που οι Αρχές κάθε χώρας πρέπει να υπολογίσουν. Η ενεργειακή αγορά οφείλει να αναδεικνύει την αξία του αγαθού που διαπραγματεύεται και να διασφαλίζει την άντληση των απαιτούμενων πόρων σε περίπτωση ανεπάρκειας αυτού.
- 2) Κεφάλαιο 3: Ο ΕΣΑΗ τάσσεται υπέρ της πρόβλεψης δυνατότητας ποινολόγησης των Συμμετεχόντων από το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας έχει ως υποχρέωση την παρακολούθηση των Συμμετεχόντων σχετικά με την υποχρέωση διαφύλαξης από αυτούς της ομαλής λειτουργίας και της ακεραιότητας της Αγοράς, όπως περιγράφεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ΕΕ 1227/2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας. Κατ' επέκταση το ΕΧΕ οφείλει να μπορεί να επιβάλλει μέτρα ποινολόγησης των Συμμετεχόντων σε περίπτωση παραβάσεων, τα οποία μπορεί να φτάσουν και μέχρι την προσωρινή απαγόρευση της συμμετοχής του παραβάτη στις αγορές. Προφανώς, τα ανωτέρω όπως και η μεθοδολογία επιβολής ποινικών ρητρών θα πρέπει να

ενσωματώνονται σε επιμέρους Τεχνικές Αποφάσεις επί των οποίων και αναμένουμε τη σχετική διαβούλευση.

3) Κεφάλαιο 4: Σχετικά με αυτό το Κεφάλαιο ο ΕΣΑΗ έχει να διατυπώσει τις εξής πέντε παρατηρήσεις:

- Η πρώτη αφορά την κατάργηση της αυτόματης αναγωγής των ποσοτήτων των Εντολών Αγοράς από το ΣΣΑΕ (προσαύξηση με συντελεστές απωλειών δικτύου). Η πρόταση του ΕΧΕ είναι οι Συμμετέχοντες από μόνοι τους να ανάγουν τις ποσότητες των Εντολών Αγοράς για απορρόφηση ενέργειας στο Όριο Συστήματος Μεταφοράς – Δικτύου Διανομής. Η αντιμετώπιση αυτή του ΕΧΕ προσδίδει εμπιστοσύνη και ελευθερία στη συμμετοχή των Προμηθευτών στις νέες αγορές, η οποία θα μπορούσε να επεκταθεί και στη μεθοδολογία υπολογισμού των Χρεώσεων Μη Συμμόρφωσης του ΑΔΜΗΕ επί τις υποβαλλόμενες Εντολές Αγορών και στη μεθοδολογία διορθωτικής εκκαθάρισης της ενέργειας από τον ΔΕΔΔΗΕ. Ο Προμηθευτής θα μπορούσε χρησιμοποιώντας τα μέσα/εργαλεία που του προσφέρονται από τους Διαχειριστές να υπολογίζει από μόνος του το μερίδιό του στην αγορά, αλλά και τις τεχνικές απώλειες τις οποίες πρέπει να αγοράσει από την αγορά. Η πρόταση του ΕΣΑΗ συμπληρώνεται με την προσθήκη υποχρέωσης αγοράς των μη τεχνικών απωλειών από τον Διαχειριστή του Δικτύου, ο οποίος έχει τα εργαλεία τόσο για να τις προσδιορίσει με ακρίβεια όσο και για να τις περιορίσει. Στη συνέχεια αυτές θα πρέπει να αποτελέσουν τμήμα των ρυθμιζόμενων χρεώσεων του Λογαριασμού Κατανάλωσης προς τον τελικό καταναλωτή.
- Η δεύτερη αφορά την προσθήκη, στις πληροφορίες που διαβιβάζονται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ προς το ΕΧΕ, της πληροφορίας του ωριαίου μεταβλητού κόστους των θερμικών μονάδων για λόγους παρακολούθησης της αγοράς. Στο σημείο αυτό υπενθυμίζουμε τη θέση μας ότι το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τις υδροηλεκτρικές μονάδες.
- Η τρίτη αφορά στη μεθοδολογία προσδιορισμού της Τιμής Αναφοράς για την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου. Η υποχρέωση κάλυψης με πιστωτικό όριο διακριτά των Εντολών Αγοράς και των Εντολών Πώλησης στις διάφορες αγορές δημιουργεί την ανάγκη δέσμευσης σημαντικών ποσών από τους Συμμετέχοντες. Επίσης το ύψος της Τιμής Αναφοράς των εντολών που υποβάλλονται με αποδοχή τιμής και προτεραιότητα εκτέλεσης θα αυξήσει περαιτέρω τα ποσά που θα δεσμεύονται από τους παίκτες.
- Η τέταρτη παρατήρηση του ΕΣΑΗ σχετίζεται με τη διαμόρφωση μεθοδολογίας εφαρμογής κανόνων αποδοχής εντολών με αποδοχή τιμής και προτεραιότητα εκτέλεσης, η οποία θα καθορίζει την αλληλουχία υποβολής αυτών. Η πρόταση του ΕΣΑΗ είναι να υπάρξει προτεραιότητα εκτέλεσης των ποσοτήτων ενέργειας που έρχονται από την προθεσμιακή αγορά και εκτελούνται με προτεραιότητα στην Αγορά της Επόμενης Ημέρας σύμφωνα με το ανθρακικό αποτύπωμα των μονάδων μέσω των οποίων διασφαλίζουν το φυσικό διακανονισμό.
- Τέλος ο ΕΣΑΗ πιστεύει ότι θα λειτουργήσει θετικά ως προς τη διαφάνεια και την αύξηση του ανταγωνισμού η ένταξη, στα αποτελέσματα της αγοράς που δημοσιεύει το ΕΧΕ, της πληροφορίας της μονάδας που καθορίζει κάθε ώρα την Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς.

Γενικότερα θεωρούμε δεδομένο ότι από την πληροφόρηση για τα αποτελέσματα επίλυσης της αγοράς δεν θα πρέπει να απουσιάζει κανένα απολύτως στοιχείο σε σχέση με την πληροφόρηση δημοσιεύεται σήμερα και σχετίζεται με τα αποτελέσματα του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (επίπεδο φόρτισης ανά μονάδα, ποσότητες ενέργειας εισαγωγών – εξαγωγών ανά σύνορο κλπ.). Η προσέγγιση αυτή είναι σε απόλυτη ευθυγράμμιση με τον θεμελιώδη σχεδιασμό της Αγοράς Επόμενης Ημέρας ο οποίος βασίζεται στη διακριτή συμμετοχή κάθε μονάδας παραγωγής (unit-based) και όχι στη συμμετοχή ευρύτερων χαρτοφυλακίων μονάδων (portfolio-based). Τυχόν περιορισμός της πληροφόρησης, σε σχέση με σήμερα, θα ωφελήσει υπέρμετρα και ανισομερώς επιχειρήσεις με δεσπίζουσα θέση στην αγορά και διαφοροποιημένες τεχνολογίες παραγωγής, καθώς θα έχουν πληρέστερη εικόνα εκτίμησης της αγοράς και άρα σαφές ανταγωνιστικό προβάδισμα σε σχέση με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, αναιρώντας έτσι τα κριτήρια επιλογής του μοντέλου unit-based έναντι του portfolio-based.

Σχετικά με το Κεφάλαιο 5 οι παρατηρήσεις μας αφορούν αυτά που σημειώθηκαν στο Κεφάλαιο 4 και σχετικά με το Κεφάλαιο 6 αναμένουμε την έκδοση των Τεχνικών Αποφάσεων του Κανονισμού Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς που θα διασφαλίσουν τη ρευστότητα αυτής.

Με εκτίμηση

Γιώργος Στάμτζης

Γενικός Διευθυντής